

مجموعه مقالات

همایش آموزه های رضوی در کتاب عوامل العلوم جلد ۲۲

زمستان ۱۳۹۲

کوشش:
دکتر محمد شریفی
دکتر محمد شعبان پور

دانشگاه و نظام قضایی
معاونت پژوهشی

سرشناسه : همایش آموزه‌های رضوی در کتاب عوالم‌العلوم (۱۳۹۲ : تهران)
 عنوان قراردادی : عوالم‌العلوم و المعارف و الاحوال من الايات و الاخبار . برگزیده
 عنوان و نام پدیدآور : مجموعه مقالات همایش آموزه‌های رضوی در کتاب عوالم‌العلوم جلد ۲۲ به کوشش عباس اشرفی، محمد شعبانپور
 مشخصات نشر : تهران: دانشگاه علامه طباطبائی، معاونت پژوهشی، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری : ۳۳۴ ص.
 فروست : انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی: ۳۰۰.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۷-۱۰۶-۴-۴ : ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال.
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
 ص.ع. به انگلیسی :

The Razavi Teaching in AL ulum
 Efforts: Abbas Ashrafi & Mohammad Shabampour

نست : بحرانی، عبدالله بن نورالله قرن ۱۲ ق. جامع العلوم و المعارف و الاحوال من الايات و الاخبار و
 الاقوال - نقد و تفسیر
 یادآور : علی بن موسی (ع) امام هشتم، ۲۰۳-۱۵۳ ق. - کنگره‌ها
 : بحرانی، عبدالله بن نورالله قرن ۱۲ ق. جامع العلوم و المعارف و الاحوال من الايات و الاخبار و
 الاقوال - شرح
 : دانشگاه علامه طباطبائی. معاونت پژوهشی
 شناسه اثر و ده : BP۱۳۶/۵/۳ع۹۰۸۲ ۱۳۹۲
 رده‌بندی کنگره : ۲۳۰
 رده‌بندی دیویی : ۲۳۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۳۰

انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی

شماره: ۳۰۰

ISBN 978-964-217-106-4

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۲۱۷-۱۰۶-۴-۴

مجموعه مقالات همایش آموزه‌های رضوی در کتاب عوالم‌العلوم جلد ۲۲

زمستان ۱۳۹۲

به کوشش:

دکتر عباس اشرفی

دکتر محمد شعبانپور

زیر نظر معاونت پژوهشی دانشگاه

چاپ اول: ۱۳۹۳ شمارگان: ۲۰۰ ناظر فنی: مهندس رضا دنیوی
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی
 حق چاپ برای دانشگاه علامه طباطبائی محفوظ است.

سازمان مرکزی: تهران دهکده المیک، تقاطع شهید همت، جنب پارک فرهنگ، صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۴۸۷

فهرست مقالات

- مقدمه
- یادداشت دبیر کمیته علمی
- گونه شناسی بحرانی در حدیث قناری عوالم العلوم با تکیه بر جلد ۲۲ / ۳
دکتر عاطفه زرسازان
- علل جرح راویان مشترک احادیث امام رضا (ع) در منابع فریقین با تکیه بر
کتاب عوالم العلوم / ۲۳
حجت الاسلام دکتر حمید رضا بصیری و فرشاد منایی
- مقایسه و بهره‌اندازی از امام رضا (ع) در کتاب عوالم العلوم و معجزات قرآنی / ۴۳
حجت الاسلام دکتر محمد حسین پور و زهرا بشارتی
- ادیان و فرق در کتاب عوالم العلوم جلد ۲۲ / ۶۳
دکتر عباس اشرفی
- روش استدلالی امام رضا (ع) با اهل کتاب با تاکید بر کتاب عوالم
العلوم ج ۲۲ / ۷۱
فاطمه قربانی
- روش شناسی مناظرات امام رضا (ع) با تاکید بر کتاب عوالم العلوم ج ۲۲ / ۹۱
دکتر ابراهیم فلاح و محمد احمدی نیا
- شیوه‌ها و ویژگی‌های مناظره امام رضا (ع) / ۱۱۱
حجت الاسلام دکتر عنایت الله شریفی و حسین دنیا دیده
- واکاوی مفهوم عصمت در اندیشه دینی با توجه به مناظره امام (ع) با
علی بن جهم / ۱۲۵
دکتر محمد کاظم فرقانی و محمد حیدری

- روش امام شناسی از منظر امام رضا (ع) با تاکید بر کتاب عوالم العلوم / ۱۴۹
حجت الاسلام دکتر محمد شعبان پور
- بررسی نقش کرامت انسانی در سیره رضوی / ۱۶۵
دکتر محمد حسن لواسانی و دکتر سید محمد کلانتر
- اشعار حکمت آمیز حضرت رضا (ع) از دیدگاه نقد ادبی / ۱۸۱
حجت الاسلام دکتر سید خلیل باستان
- مثبت علمی از منظر قرآن و تجلی آن در روایات رضوی، با تاکید بر عوالم العلوم ج ۲ / ۱۹۰
آذر زمانی
- پاسخ های امام رضا (ع) بر شبهات پذیرش ولایت عهدی با تکیه بر کتاب عوالم العلوم (ج ۲۲) / ۲۲۹
حجت الاسلام دکتر حمید رضا بصیری
- شاخص های دولت شیعی / ۳۴۳
منیره خرم نژاد
- علل و دلایل پذیرش ولایتعهدی مامون از سوی امام رضا (ع) / ۲۶۱
حجت الاسلام دکتر صالح حسن زاده
- نوع شناسی کرامات رضوی / ۳۰۱
بتول ابدال

مقدمه

۱- پژوهش بر روی احادیث قرآن و سنت معصومین و پس از آن، شناساندن به جوامع اسلامی برای انگیزه و ایجاد فردی و اجتماعی، از مهمترین اهداف دانشگاه اسلامی است. در این دانشگاه علامه طباطبائی (ره) به عنوان بزرگترین دانشگاه علوم انسانی کشور، وظیفه علمی و دینی می داند تا در حوزه های علوم انسانی با محوریت قرآن و سنت به تولید و توسعه علمی بپردازد.

۲- همایش آموزه های رضوی در کتاب عوالم العلوم جلد بیست و دو در دانشگاه علامه طباطبائی (ره) با هدف اعتلا، تعمیق و گسترش معرفت و بصیرت دینی بر پایه مکتب اهل بیت (ع)، به ویژه امام رضا (ع)؛ با مشارکت پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و بنیاد بین المللی امام رضا (ع) در ۲۵ شهریور ۱۳۹۲ برگزار شد.

۳- عوالم العلوم و المعارف و الاحوال من الایات و الاخبار و الاقوال "تألیف شیخ عبد الله بن نورالله بحرانی اصفهانی، محدث، نقاد و از عالمان قرن ۱۲ هجری و دانشاگردان علامه مجلسی، یکی از آثار فاخر در شناخت معصومان و معارف ایشان (ع) است. جلد ۲۲ این مجموعه فاخر که به اهتمام حضرت آیت الله موحد ابطحی اصفهانی تصحیح و مستدرک نویسی شده است، به احوال، اقوال، معارف و علوم امام رضا (ع) پرداخته است.

۴- مجموعه پیش رو شامل برخی از مقالات برگزیده این همایش است. که به همت دبیرخانه همایش تنظیم شده است. معاونت پژوهش ضمن سپاس از نویسندگان و دبیرخانه همایش، امید آن دارد انتشار این مجموعه گامی هرچند کوچک در راستای گسترش معارف رضوی باشد.

۵- مدیریت پژوهش بر خود فرض می‌داند از زحمات تلاش‌های همه عزیزانی که در این همایش نقش داشته‌اند، به‌ویژه جناب آقای دکتر سلیمی (ریاست محترم دانشگاه علامه طباطبائی)، جناب آقای دکتر طالبیان (رئیس محترم پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات)، جناب آقای جعفری (ریاست محترم بنیاد بین‌المللی امام رضا^(ع)) و حضرت آیت الله موحد ابدی اصفهانی صمیمانه سپاسگزاری نماید.

دکتر شجاع احمدوند

معاون پژوهشی

سخن دبیر کمیته علمی

برای شناخت امام رضا (ع) و شناساندن حضرت ایشان به جامعه اسلامی برای الگوگیری در ابعاد فردی و اجتماعی، معرفی منابع درباره ایشان از ضروریات است. کتاب *عوامل العلوم و المعارف* یکی از آثار فاخر در شناخت معصومان و معارفشان است. جلد ۲ آن به احوال، معارف و علوم امام رضا (ع) می‌پردازد به همین منظور دانشگاه نامه طباطبائی، همایش علمی پژوهشی را با موضوع آموزه‌های رضوی در کتاب *عوامل العلوم* (۲)، از سری برنامه‌های یازدهمین جشنواره بین‌المللی امام رضا (ع) با عنوان *هشگانه فرهنگ، هنر و ارتباطات و بنیاد بین‌المللی امام رضا (ع)* به منظور دست‌آورد معارف رضوی برگزار و از همه اندیشمندان و صاحب‌نظران دعوت به همکاری و تدوین مقالات علمی خود، برای نشر معارف اهل بیت پیامبر (ص) اقدام کند.

۱. اهداف همایش

- اعتلا و تعمیق و گسترش معرفت و بصیرت علمی و پایه مکتب اهل بیت (ع)، به‌ویژه امام رضا (ع)؛
- معرفی و گرامی‌داشت پدیدآورندگان آثار برتر در زمینه معرفت و شخصیت و معارف امام رضا (ع).

۲. محورهای همایش

محور اول: کتاب‌شناسی کتاب عوالم‌العلوم

- جایگاه حدیثی کتاب عوالم‌العلوم با تأکید بر جلد ۲۲؛
- رجال‌شناسی کتاب عوالم‌العلوم با تأکید بر جلد ۲۲؛
- روش‌شناسی حدیثی کتاب عوالم‌العلوم با تأکید بر جلد ۲۲.

محور دوم: معارف رضوی

- مابین صلوات و علوم اسلامی؛
- امام رضا (ع) و ادیان و مذاهب؛
- امام رضا (ع) از نگاه اندیشمندان؛
- مکاتبات رضوی؛
- اشعار رضوی؛
- مناظرات رضوی.

محور سوم: خصائص رضوی

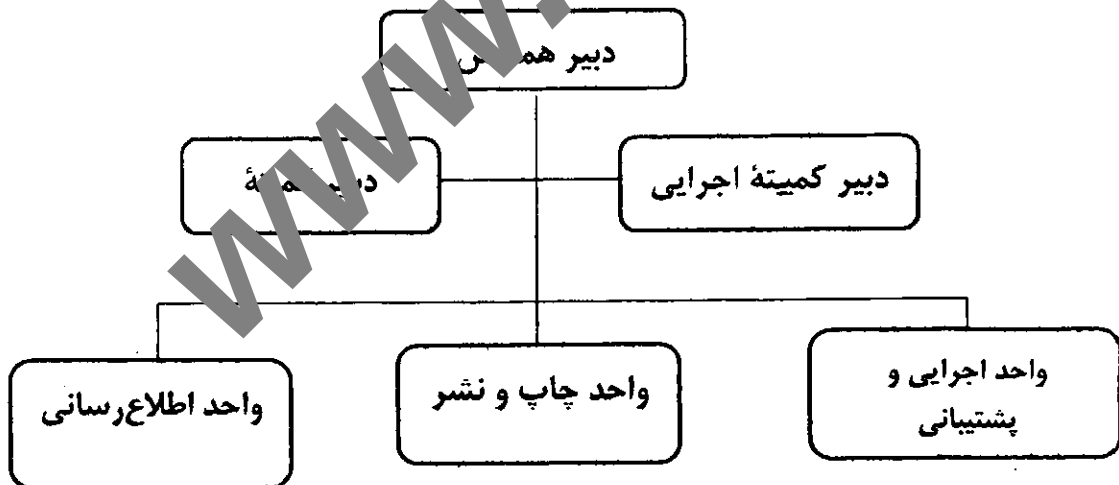
- سیره فرهنگی امام رضا (ع)؛
- سیره اجتماعی امام رضا (ع)؛
- سیره سیاسی امام رضا (ع)؛
- سیره اقتصادی امام رضا (ع).

محور چهارم: تاریخ زندگی امام رضا(ع)

- روات و مناگردان امام رضا(ع):
- ولایت عهدی امام رضا(ع):
- علویان و شیعیان در عصر امام رضا(ع):
- ایران در عصر امام رضا(ع):
- جنگ صغوی بارگاه امام رضا(ع) و مشهد مقدس؛
- کرامات امام رضا(ع):
- ادب امام رضا(ع) آئینه شعر و ادب.

۳. ساختار اجرایی هدایش

پس از طی مراحل قانونی و تصویب برگزاری همایش و اجرای آن توسط گروه علوم قرآن و حدیث، دبیرخانه همایش با ساختار اجرایی زیر تأسیس شد.

اعضای کمیته علمی متشکل است از:

۱. دکتر عباس اشرفی (دبیر همایش)؛
۲. دکتر محمد شعبان پور (دبیر کمیته علمی همایش)؛
۳. آقای روح الله محمدعلی نژاد عمران (دبیر کمیته اجرایی همایش)؛
۴. دکتر عباس علی وفایی؛
۵. دکتر بتول واعظ؛
۶. دکتر محمد طاهر باستان؛
۷. دکتر محمد با اسدی؛
۸. دکتر حمیدرضا ابوالحسنی؛
۹. دکتر مجید حبیبیان؛
۱۰. دکتر آتوسا کلاتر هرندی؛
۱۱. دکتر علی سروری مجد.

کمیته آماده سازی کتاب:

۱. ویرایش ادبی: سامان رحمانی
۲. طرح رهی جلد: علی شعبان پور
۳. مقابله و اصلاح: آذر زمانی

در پایان، از همه دوستانی که تا این مرحله از همایش مساعدت جدی داشته‌اند، به‌ویژه ریاست محترم دانشگاه علامه طباطبائی، رئیس دانشکده الهیات و معارف اسلامی، معاون محترم پژوهشی، رئیس محترم پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و ریاست محترم بنیاد بین المللی امام رضا (علیه السلام)، دبیر همایش؛ جناب آقای دکتر عباس ثانی، اعضای کمیته علمی و اجرایی و دانشجویان عزیز که به نحوی بخشی از تاریخی اجرایی و اطلاع رسانی را متقبل شده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری و از خداوند مددگار برای همه آنان آرزوی توفیق مسئلت می‌نمایم.

دکتر محمد شعبان پور

دبیر کمیته علمی